

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GŁUBCZYCACH

ul. Grunwaldzka 1B, 48-100 Głubczyce

sekr. tel. 77 485 26 68, 77 471 07 17, fax 77 471 07 18

e-mail: psse.glubczyce@pis.gov.pl

http://psseglubczyce.pis.gov.pl

HK.43260.35.2.2017.ES-S

Głubczyce, 20 marca 2017r.

URZĄD MIEJSKI W KIETRZU
WPEŁNYŁO

OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY KIETRZ W 2016 ROKU

dnia 23. 03. 2017

L.dz. 2036 zat.
podpis

(§ 20 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r.
w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi /Dz. U. z 2015r., poz. 1989/)

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez Państwową Inspekcję Sanitarną na podstawie:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015r. poz. 139),
- ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 1412),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r. poz. 1989).

Obszarową ocenę jakości wody sporządzono na podstawie:

- ✓ sprawozdań z wyników badań realizowanych według ustalonego harmonogramu, przekazywanych przez przedsiębiorstwo wodociągowo kanalizacyjne w ramach wewnętrznej jakości wody,
- ✓ analizy podejmowanych działań naprawczych
- ✓ prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego monitoringu jakości wody.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zgodnie z art.3 ust.1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gminy. Zadanie to również zostało wskazane w art.7 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2016r. poz.446), zgodnie z którym zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, doprecyzowując jednocześnie, iż zadania własne gminy obejmują w szczególności sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę.

Przepisy o zbiorowym zaopatrzeniu regulują zaopatrzenie w wodę dostarczana przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i podmioty prowadzące tego typu działalność.

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej

Na terenie gminy Kietrz woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodzi z ujęć podziemnych. Liczba wodociągów na terenie gminy w 2016r.

- o 3 wodociągi o produkcji wody od 100 do 1000 m³ na dobę,
- o 5 wodociągów o produkcji wody poniżej 100 m³ na dobę.

Podmiotem obejmującym zakresem swojej działalności zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie gminy jest Przedsiębiorstwo Komunalne „HYDROKAN” Sp. z o.o. ul. Traugutta 15, 48- 130 Kietrz.

2. Wielkość produkcji wody dostarczanej od poszczególnych producentów oraz liczba ludności zaopatrywanej w wodę

W 2016r. wielkość produkcji wody w poszczególnych wodociągach oraz liczba zaopatrywanej ludności szacowała się wg poniższej tabeli:

L.p.	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji [m ³ /dobę]	Liczba zaopatrywanej ludności
1	Kietrz	950	6 950
2	Chróścielów- Nasiedle	200	1 510
3	Rozumice	142	690
4	Nowa Cerekwia	80	850
5	Gniewkowice	6	51
6	Dzierżysław	77	580
7	Wojnowice	74	590
8	Wojnowice Osiedle	10	100

3. Jakość wody oraz informacje o sposobie jej uzdatniania i dezynfekcji

Woda jest niezbędna do utrzymania życia, powinna być właściwej jakości i powinna być dostępna w odpowiedniej ilości dla wszystkich konsumentów. W celu stwierdzenia, że woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, badania wody prowadzone są metodami i w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r. poz. 1989).

Zgodnie z w/w rozporządzeniem woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia jeśli spełnia określone w nim wymagania. Przekroczenie parametrów określonych w rozporządzeniu wymaga każdorazowo dokonania oceny zagrożeń i oszacowania ryzyka wystąpienia potencjalnych zdarzeń niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów oraz określenia przydatności wody do spożycia.

W 2016r. w ramach prowadzonego monitoringu prowadzono kontrole jakości wody na ujęciach i w sieci wodociągowej. Pobrano do badań mikrobiologicznych 44 próbek wody oraz 25 próbek do badań fizykochemicznych.

W 3 wodociągach prowadzono stałe uzdatnianie wody w celu zapewnienia jej odpowiedniej jakości. W Chróścielowie i Kietrzu usuwano nadmierne ilości jonów żelaza i manganu. Woda dodatkowo była napowietrzana. W Rozumicach woda mieszana jest z ujęć w Rozumicach i Kietrzu w celu obniżenia stężenia azotanów. We wszystkich wodociągach w razie potrzeby stosowano dezynfekcję wody przy użyciu podchlorynu sodu.

4. Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów

W 2016r. dwukrotnie stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w wodociągu publicznym Rozumice. W badanych próbkach stwierdzono ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli i Escherichia coli. W jednym przypadku mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne odbiorców wody konieczne było zapewnienie zastępczego źródła wody o odpowiedniej jakości.

Obecność bakterii Escherichia coli jest dowodem nieodległego w czasie skażenia wody odchodami. Bakterie te są uznawane jako najbardziej odpowiedni wskaźnik kałowego zanieczyszczenia wody. Skutki zakażenia bakterią E. coli zależą od rodzaju szczepu, ilości spożytych bakterii i układu odpornościowego chorego. Bakterie tego typu są niebezpieczne dla dzieci, osób starszych i osób z obniżoną odpornością. Zwykle Escherichia coli powoduje jedynie zatrucia pokarmowe, co wywołuje objawy, takie jak wymioty i biegunki. Bakterie grupy coli (z wyłączeniem bakterii Escherichia coli) nie są drobnoustrojami chorobotwórczymi, lecz bakteriami występującymi naturalnie w jelicie człowieka i zwierząt. Ich obecność w wodzie nie jest dowodem kałowego zanieczyszczenia wody; są wskaźnikiem czystości i stanu integralności systemów dystrybucji wody. Jedną z przyczyn zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody może być pogarszająca się jakość wód podziemnych, spowodowana działalnością człowieka (sposób usuwania odpadów stałych i płynnych, składowanie obornika).

W zakresie wskaźników fizykochemicznych przekroczone stężenie odnotowano w wodzie z wodociągu publicznego Chróścielów-Nasiedle. Ponadnormatywne stężenie manganu w wodzie nie stanowi zagrożenia dla zdrowia konsumentów, może wpływać na akceptowalność wody do picia oraz powodować brudzenie urządzeń sanitarnych i prania.

W wodociągu publicznym Gniewkowice obowiązywało wydane w 2013 roku odstępstwo od maksymalnego dopuszczalnego stężenia azotanów w wodzie do listopada 2016r. Zalecane dopuszczalne stężenie azotanów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi ustalono w celu zapobiegania methemoglobinemii. Zbyt duża koncentracja azotanów w pożywieniu człowieka może stwarzać zagrożenia zdrowotne i być niebezpieczna szczególnie dla populacji wrażliwych takich jak niemowlęta i małe dzieci.

Decyzja udzielająca zgody na odstępstwo od maksymalnego dopuszczalnego stężenia azotanów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Gniewkowice została wydana na okres 3 lat, tj. od 20.11.2013r. do 30 listopada 2016r.

Mimo podejmowanych przez administratora działań, których celem jest budowa nowej sieci wodociągowej łączącej Gniewkowice z Nasiedlem, jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Gniewkowice w zakresie azotanów w dalszym ciągu nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r. poz. 1989) co potwierdzają sprawozdania z badań wody.

Administrator wodociągu w listopadzie 2016r. wystąpił z prośbą o wydłużenie terminu korzystania z wody przez ludzi z wodociągu publicznego Gniewkowice do dnia 31.03.2017r. W oparciu o podjęte i przedstawione czynności oraz po zapoznaniu się z aktualnymi sprawozdaniami z badań wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej oraz monitoringu nad jakością wody z wodociągu Gniewkowice Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Głubczycach w dniu 12.01.2017r. wydał decyzję nakazującą Przedsiębiorstwu Komunalnemu „HYDROKAN” Sp. z o. o. w Kietrze:

- zapewnić odbiorcom wody w miejscowości Gniewkowice wodę przydatną do spożycia o odpowiedniej jakości z zastępczego źródła zaopatrzenia (w terminie 1 dnia od daty otrzymania decyzji), do czasu uzyskania wyników stwierdzających odpowiednią jakość wody pod względem chemicznym,
- poinformować w sposób skuteczny odbiorców wody w miejscowości Gniewkowice o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi (w terminie 1 dnia od daty otrzymania decyzji),

- przeprowadzić działania naprawcze polegające na doprowadzeniu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem chemicznym w zakresie stężenia azotanów do wymagań określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989). do dnia 31.03.2017r.
- niezwłocznie powiadomić Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Głubczycach o zakończeniu działań naprawczych, w celu przeprowadzenia badań kontrolnych wody.

Równocześnie PPIS w Głubczycach w dniu 13.01.2017r. wydał ocenę jakości wody stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Gniewkowice. W ocenie zawarto informacje, że:

- ✓ woda z wodociągu publicznego w Gniewkowicach nie może być spożywana oraz używana do przygotowania posiłków,
- ✓ do spożycia należy używać wodę dostarczoną przez właściciela wodociągu ze zbiorników lub cystern, po jej uprzednim przegotowaniu lub korzystać z wody w opakowaniach jednostkowych,
- ✓ woda może być używana do kąpieli, celów gospodarczych i sanitarnych np. prania, sprzątania, spłukiwania toalety, itp.

Woda dowożona będzie dostarczana mieszkańcom wsi do momentu ukończenia budowy wodociągu Nasiedle-Gniewkowice i oddania go do użytku.

5. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na danym obszarze

W omawianym okresie nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie gminy Kietrz.

6. Prowadzone postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody

W 2016r. trzykrotnie prowadzono postępowania administracyjne w związku z przekroczeniami dopuszczalnych norm opisanych w punkcie 4 oceny. Prowadzone postępowania zostały zakończone poprawą jakości.

7. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne

Przedsiębiorstwo Komunalne „HYDROKAN” Sp. z o.o. w Kietrze prowadziło działania naprawcze polegające na płukaniu sieci wodociągowej oraz dezynfekcji wody a także zapewnieniu mieszkańcom wody o odpowiedniej jakości z zastępczego źródła wody w przypadku przekroczeń dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych.

Obniżenie ponadnormatywnych wartości manganu w wodzie uzyskano po naprawie uszkodzonego filtra, zwiększeniu napowietrzania wody surowej oraz wymianie złoża filtracyjnego i ustawieniu nowych parametrów pracy urządzeń na SUW.

Kontynuowane są prace związane z budową wodociągu relacji Nasiedle-Lubotyń-Gniewkowice, których celem jest zapewnienie mieszkańcom Gniewkowic wody o odpowiedniej jakości. Aktualnie woda do miejscowości dowożona jest w zbiorniku o pojemności 1m³ umieszczonym w oznakowanym samochodzie będącym własnością Spółki. Jakość wody z cysterny jest kontrolowana i spełnia wymagania sanitarne.

8. Podsumowanie i wnioski

W 2016r. 99,6% mieszkańców gminy Kietrz zaopatrywano w wodę bezpieczną, spełniającą wymagania higieniczne i zdrowotne, która nie stanowiła ryzyka dla zdrowia ludzi.

Wodę o nieodpowiedniej jakości chemicznej ze względu na ponadnormatywne stężenie azotanów rozprowadzano do mieszkańców wsi Gniewkowice. Woda ta została dopuszczona do

spożycia przez ludzi na warunkach przyznanego w 2013r. odstępstwa. Odbiorców wody poinformowano o jej jakości, zagrożeniu dla zdrowia osób pijących oraz zakazie jej spożywania przez wrażliwą część populacji.

Bezpieczeństwo zdrowotne wody wymaga współpracy i udziału wielu podmiotów (organów samorządowych, przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, resortów zdrowia, środowiska i infrastruktury) i rozwiązania istotnych problemów, takich jak:

1. sprawowanie przez organy Państwowej Inspekcji nadzoru nad wszelkiego rodzaju wodami w zakresie objętym dyrektywą 98/83/WE,
2. objęcie skuteczną kontrolą wewnętrzną wszystkich ujęć wody do spożycia, także indywidualnych, w celu zapobiegania zakażeniom zdrowotnym i minimalizowania ich skutków,
3. stosowanie systemu wielobarierowości polegającego na:
 - a) skutecznej ochronie ujęć wody,
 - b) właściwym projektowaniu, budowaniu i eksploataowaniu sieci i instalacji wodociągowych,
 - c) stworzeniu systemu nadzorowania materiałów i wyrobów stosowanych do kontaktu z wodą do spożycia
4. zapewnienie właściwego funkcjonowania instalacji wewnętrznych w budynkach tak, aby nie były przyczyną wtórnego zanieczyszczenia i pogorszenia jakości wody oraz nałożenie na właścicieli instalacji obowiązku okresowej kontroli jakości rozprowadzanej wody,
5. utworzenie systemu gwarantującego bezpieczeństwo zdrowotne wody poprzez:
 - a) stosowanie dobrych praktyk (opracowanie wytycznych, zaleceń),
 - b) utworzenie systemu certyfikacji pracowników, tak aby zapewnić niezbędny poziom wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym.

W związku z koniecznością wypełnienia zaleceń Komisji Europejskiej dotyczących zwrócenia szczególnej uwagi na bezpieczeństwo zdrowotne wody w małych wodociągach, istotnym jest rozważenie zasadności podążania w kierunku jej konsolidacji, tak aby mogły one podoleć wymaganiom europejskim w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wzmocnienie działań w kierunku zarządzania bezpieczeństwem zdrowotnym wody przez odpowiednio wykształconych specjalistów, wprowadzenie kontroli wewnętrznej, jak również stworzenie możliwości, o ile to konieczne, nowych technologii uzdatniania, a także stworzenie możliwości wymiany lub renowacji sieci wpłynęłoby znacznie na poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego w małych wodociągach.

Wszystkie powyższe działania mają charakter zadań długoterminowych i przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Głubczycach
mgr Alina Mazur-Ciupa

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Głubczyckiego
- ②. Burmistrz Gminy Kietrz
3. aa